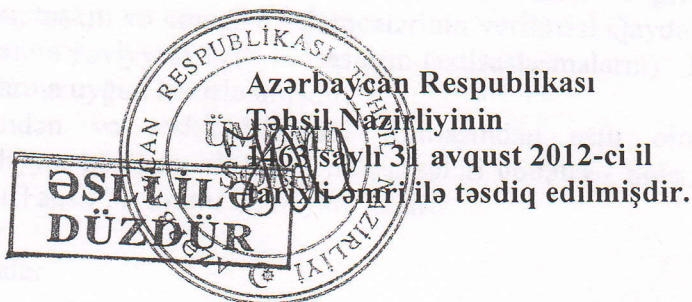

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramı) şifri və adı: 060304 - Solo oxuma

BAKİ – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060304 - Solo oxuma** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetini müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı» «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060304 - Solo oxuma** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060304 - Solo oxuma ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060304 - Solo oxuma İxtisaslaşma: - <i>Xanəndəlik sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodikası</i> - <i>Vokal ifaçılığının tarixi və nəzəriyyəsi</i> - <i>Muğamın tədrisi metodikası</i> - <i>Aşıq sənəti ifaçılığının tarixi və nəzəriyyəsi</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

- 3.1. **Magistrin ixtisas xarakteristikası**
Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.
- 3.2. **Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.**
 - 3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:
 - kollektivdə işləmək (ÜK-1);
 - digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (ÜK-2);
 - fəal sosial mobillik (ÜK-3);
 - beynəlxalq arenada işləmək (ÜK-4);
 - hüquqi biliklər və etik normalara malik olmaq (ÜK-5);
 - yeni ideyalar irəli sürmək (ÜK-6);
 - müstəqil işləmək (ÜK-7);
 - elmi-tədqiqat və yaradıcılıq, pedaqoji işlərin təşkilində, elmi kollektivin idarə olunmasında bacarıq və vərdislərə malik olmaq (ÜK-8);
 - təşəbbüskarlıq və liderlik (ÜK-9);
 - işi təşkil etmək və planlaşdırmaq qabiliyyətinə malik olmaq (ÜK-10).

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- solo oxuma sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və tədrisi üzrə fundamental biliyə malik olmaq (PK-1);
- solo oxuma sənətinə aid tədqiqatlarda fundamental prinsiplərə riayət etmək (PK-2);
- solo oxuma sənətinə aid elmi-nəzəri ədəbiyyatdan istifadə etmək (PK-3);
- solo və ansambl ifaçısı, xor artisti, opera artisti qismində çıxış etmək (PK-4);
- yaradıcılıq prosesində sənətsünaslıq üzrə nəzəri biliklərdən istifadə etmək (PK-5);
- solo oxuma sənətinin aktual problemləri barədə geniş məlumat əldə etmək (PK-6);
- solo oxuma sənətinə aid bilik və səriştədən təcrübədə istifadə etmək (PK-7);

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etmək (PK-8);
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmaq, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etmək (PK-9);
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilmək, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək (PK-10);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilmək, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilmək (PK-11);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirmək (PK-12);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilmək (PK-13);
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərmək (PK-14);
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımaq (PK-15);
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilmək, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyyət və sosial rolunu anlamaq, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmaq (PK-16);
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirmək, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək (PK-17);
- müasir kompyuter texnologiyalarından istifadə qabiliyyətinə malik olmaq (PK-18);
- elmi-tədqiqat və yaradıcılıq işlərini planlaşdırmaq və aparmaq (PK-19);
- ümumi və fərdi iş formalarını təşkil etmək (PK-20);
- elmi axtarışların nəticələrini ifaçılıq fəaliyyətində tətbiq etmək və yaradıcılıq işlərinin təqdimatını hazırlamaq (PK-21);
- fənnin tədrisi ilə bağlı bilikləri təqdim etmək və onları iş şəraitinə adaptasiya etmək (PK-22);
- ifaçı kollektivlərin işində iştirak etmək (PK-23);
- qrupların elmi-tədqiqat və yaradıcılıq işlərinə rəhbərlik etmək (PK-24);
- ixtisas biliklərini düzgün və yığcam ifadə etmək (PK-25).

Pedaqoji sahə üzrə:

- ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris edə bilmək (PK-26);
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilmək (PK-27);
- elektron kitabxanalardan, referativ jurnallardan, internetdən məlumatlar əldə etmək (PK-28).

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060304 – Solo oxuma ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat sahəsi üzrə;
- pedaqoji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- elm və texnikanın nailiyyətlərindən, Azərbaycanın və xarici ölkələrin qabaqcıl təcrübəsindən istifadə etməklə vokal ifadəliliyi sahəsində aparılan elmi-tədqiqat və yaradıcılıq işlərini təhlil etmək və nəticələri ümumiləşdirmək;
- konfranslar, seminarlar, simpoziumlar, müsabiqələr hazırlamaq və keçirmək;
- elmi nəşrlər hazırlamaq və redaktə etmək.

Pedaqoji sahə üzrə:

- mühazirə oxumaq;
- seminar, məşğələ, fərdi dərs aparmaq;
- pedaqoji təcrübəyə rəhbərlik etmək;
- müasir proqram təminatından istifadə etmək;
- ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etmək;
- ixtisasın tədrisinə dair informasiyaların toplanması və emalında İKT-dən istifadə etmək və s.

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- elmi-tədqiqat, yaradıcılıq və tədris kollektivlərinin işini təşkil etmək;
- fəaliyyət nəticələrini proqnozlaşdırmaq üçün elmi yenilikləri tətbiq etmək;
- qəbul olunmuş qərarların nəticələrini kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirmək və s.

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF-B00	Humanitar fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir: <ul style="list-style-type: none"> - ixtisasa aid pedaqoji ədəbiyyatı öyrənməyi, xarici dildə oxuyub başa düşməyi; - Azərbaycanda ali təhsil sistemini, təlim prosesi və təhsilin məzmununu, elmi- 	14	MHF – B01 <i>Xarici dil</i> MHF – B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i> MHF – B03 <i>Psixologiya</i>	6 4 2	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6 ÜK-7 ÜK-8 ÜK-9 ÜK-10

	<p>tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını;</p> <ul style="list-style-type: none"> - psixologiyanın metodlarını, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, qarşılıqlı münasibətlərin psixolo-giyasını, tələbə psixologiyasını və s. <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ixtisasa aid xarici dildə elmi ədəbiyyatı tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı; - məşğələləri planlaşdırmağı və aparmağı, elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, eks-periment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi; - hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı. <p>yiylənməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompyuter texnologiyasına; - xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işləri aparmağa, tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s. 		MHF – B04 <i>Seçmə fənn*</i>	2	
MİF-B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr</p> <p>bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - solo oxuma sənətinin tarixi və nəzəriyyəsinə; - qədim dövrdən başlayaraq bu günə kimi vokal ifaçılığının keçdiyi təkamül yolunu; - solo və ansambl ifaçılığından, kamera və opera müğənniliyindən, muğam və aşiq ifaçılığından asılı olaraq solo oxuma sənətinin spesifik xüsusiyyətlərini; - solo oxuma sənətinin təkamülü prosesində görkəmli müğənnilərin fəaliyyəti və onların yaradıcılıq prinsip və metodlarını; - müasir dövrdə solo oxuma sənətinin aktual problemlərini; -səs aparatının spesifik xüsusiyyətləri və imkanlarını; -dünya və Azərbaycan bəstəkarlarının vokal və xor əsərlərini; - musiqinin janr və formalarını; - XX əsr dünya musiqi sənətinin əsas təmayüllərini, milli musiqi janrlarının, həmçinin Azərbaycan bəstəkarlarının vokal və xor əsərlərinin təzahür edən üslub xüsusiyyətlərini; - XX əsrin mədəniyyətini səciyyələndirən mürəkkəb və rəngarəng cərəyanlar, istiqamətlər, texnika növləri, üslub axtarışları nəticəsində musiqi sənətində 	76	<p>MİF-B01 <i>Vokal ifaçılığının müasir problemləri</i></p> <p>MİF-B02 <i>Vokal ifaçılığının tarixi və metodologiyası</i></p> <p>MİF-B03 <i>Ali məktəbin müəyyən etdiyi fənn:</i></p> <p>MİF-B04 <i>İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər**</i></p> <p>MİF-B05 <i>Seçmə fənn*</i></p>	4 2 4 42 24	<p>PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-15 PK-16 PK-17 PK-18 PK-19 PK-20 PK-21 PK-22 PK-23 PK-24 PK-25 PK-26 PK-27 PK-28</p>

Handwritten signature

	<p>varanmış zəngin, çoxmənalı və ziddiyyətli mənzərəni;</p> <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - solo ifaçısı, ansambl üzvü, xor artisti, opera solisti qismində çıxış etməyi; - iri və xırda janrlarda yazılmış musiqi əsərlərini, muğam (xanəndəlik ixtisaslaşmasında) və aşiq sənəti (aşiq sənəti üzrə ixtisaslaşmada) nümunələrini ifaçılıq mövqeyindən təhlil etməyi; - dünya musiqisi nümunələri və Azərbaycan bəstəkarlarının vokal və xor əsərlərini, muğam nümunələrini (xanəndəlik ixtisaslaşmasında) və aşiq mahnılarını (aşiq sənəti üzrə ixtisaslaşmada) verərkən əsərin üslub xüsusiyyətlərini, bədii məzmununu dinləyiciyə çatdırmağı; - Avropa və Azərbaycan musiqisinə aid olan vokal əsərlərin bədii xüsusiyyətlərini təhlil etməyi; - vokal əsərləri asanlıqla üzdən oxumağı; <p>viyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ifaçı üçün zəruri olan professional keyfiyyətlərə; - solo oxuma sənətinin tarixi, nəzəriyyəsi və metodikasına dair dərin biliklərə; - bəstəkar yaradıcılığının janrları və formaları, o cümlədən vokal və xor musiqisinin janrları, muğam (xanəndəlik ixtisaslaşmasında) və aşiq musiqisi (aşiq sənəti üzrə ixtisaslaşmada) barədə dərin biliklərə; - solo ifaçısı kimi fərdi yaradıcılıq işini planlaşdırmaq, fərdi repertuar seçimi aparmağa; - ansambl ifaçısı kimi repertuar tərtibində iştirak etməyə; - xor artisti, opera artisti qismində çıxış etməyə. 				
MET-B00	<p>Elmi tədqiqat işləri</p> <p>Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməklə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi-tədqiqat işlərini mövzu, struktur, üslub, janr istiqamətində planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusunun elmi-nəzəri müddəalar əsasında seçməyi; - sistemli ədəbiyyat siyahısının tərtibini; - elmi-tədqiqat işini sənət nümunələrinə istinadən aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini nəzəri təhlil etməyi, onu digər müəlliflərin nəticələri ilə müqayisəli təhlil etməyi; - bəşəri və dövlətçiliklə bağlı ideyaların 	30	<p>Elmi tədqiqat təcrübəsi</p> <p>Elmi pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistr dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</p>	6 6 18	<p>PK-1</p> <p>PK-2</p> <p>PK-3</p> <p>PK-4</p> <p>PK-5</p> <p>PK-6</p> <p>PK-7</p> <p>PK-8</p> <p>PK-9</p> <p>PK-10</p> <p>PK-11</p> <p>PK-12</p> <p>PK-13</p> <p>PK-14</p> <p>PK-15</p>

2022

<p>əhəmiyyətini və onun tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi;</p> <p>- elmi-tədqiqat işinin gələcəkdə hansı istiqamətdə davam etdirilməsi imkanlarını müəyyənləşdirməyi;</p> <p>- yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini;</p> <p>- elmi-tədqiqat işinin nəticələrinin çap üçün hazırlanmasını;</p> <p>- elmi-tədqiqat və elmi pedaqoji təcrübələrdə iştirak etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və magistrlik dissertasiyasında istifadə etməyi və s.</p>				<p>PK-16</p> <p>PK-17</p> <p>PK-18</p> <p>PK-19</p> <p>PK-20</p> <p>PK-21</p> <p>PK-22</p> <p>PK-23</p> <p>PK-24</p> <p>PK-25</p> <p>PK-26</p> <p>PK-27</p> <p>PK-28</p>
Kreditlərin ümumi sayı	120		120	

*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq sərişələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələrə tərəfindən müəyyənləşdirilir.

**İxtisaslaşmalar üzrə sərişələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələrə tərəfindən müəyyənləşdirilir.

- 4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti: ümumi həftələrin sayı – 94
- o cümlədən:
- nəzəri təlim – 45 həftə
 - təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
 - imtahan sessiyaları – 15 həftə
 - magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
 - tətilər – 14 həftə

5. Maddi-texniki tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsinin 060304 – Solo oxuma ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələri keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internet: məlumat bazalarına, elektron kitabxanalar, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

(Handwritten signature)

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəş iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060304 – Solo oxuma** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud al məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında, bunların nəzdindəki məktəblər və yaradıcılu studiyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsə qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun
direktoru

_____ A.Melirabov

« ____ » _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Ali və orta ixtisas
təhsili şöbəsinin rəisi

_____ İ.Mustafayev

« ____ » _____ 2012-ci il

Mədəniyyət və incəsənət ixtisaslar
qrupu üzrə Dövlət Təhsil Standartları
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____ V.Məmmədova

« ____ » _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
«İncəsənət» bölməsinin sədri

_____ Z.Qafarova

« ____ » _____ 2012-ci il